

СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Стратегічне управління організацією є одним з найважливіших видів в системі управління, що допомагає планувати її діяльність на тривалий період часу і забезпечує досягнення цілей розвитку.

Стратегічне управління організацією передбачає розробку і обґрунтування заходів і планів досягнення визначених цілей, в яких врахований технічний, фінансовий і трудовий потенціал організації, а також його виробничо-збутові можливості. При розробці стратегічних планів організації використовують якісні та кількісні орієнтири, тобто – це віддалена ціль, яку організація бажає досягти шляхом розробки стратегії.

Стратегія організації – це систематичний план його поведінки в умовах неповноти інформації про майбутній розвиток середовища та організації, що включає формування місії, довгострокових цілей, а також шляхів і правил прийняття рішень для найбільш ефективного використання стратегічних ресурсів, сильних сторін та захист від загроз зовнішнього середовища задля майбутньої прибутковості.

Стратегічне управління і стратегія є невід'ємними компонентами успішного функціонування організації у довгостроковій перспективі.

Сучасні науковці виділяють такі особливості підходів до стратегічного управління, які зводяться до наступного:

1. Базується на поєднанні системного, ситуаційного та інших підходів до діяльності організації. Це дозволяє розвиватися організації у довгостроковій перспективі.

2. Вивчає умови, в яких функціонує організація, завдяки чому створюються системи стратегічного управління.

3. Сприяє побудові баз стратегічної інформації для прийняття стратегічних рішень.

4. Дозволяє прогнозувати рішення щодо розподілу ресурсів, встановлення ефективних зв'язків та формування стратегічної поведінки персоналу.

5. Передбачає застосування певних інструментів та методів розвитку організацій (цілей, «дерева цілей», стратегій, «стратегічного набору», стратегічних планів, проектів і програм, стратегічного планування та контролю тощо).

Різні підходи до побудови системи стратегічного управління потребують чіткого уявлення про переваги цього явища в діяльності

окремих організацій, які в загальному вигляді можна сформулювати відповідно до мети стратегічного управління.

Мета стратегічного управління – це побудова такої динамічної системи, яка давала б змогу забезпечувати своєчасне визначення місії, цілей та стратегій, розробку і виконання системи планів (як інструментів реалізації стратегічних орієнтирів), удосконалення організації та її окремих підсистем, що є основою для підвищення його конкурентоспроможності та існування в довгостроковій перспективі.

Стратегічні підходи до управління базуються на єдності наступних чинників: 1) ціленаправленості – тобто стратегічне управління має бути спрямоване на досягнення стратегічних цілей; 2) системності – елементи середовища і потенціалу організації оцінюються і управляються комплексно у взаємозв'язку і взаємообумовленості; 3) ситуативності – систематично відслідковується зміни середовища і проводиться адекватне коригування стратегічних планів і рішень залежно від динамічних змін ситуації; 4) інтегральності – об'єднання зусиль, можливостей і сильних сторін на подолання загроз і слабкостей потенціалу та на досягнення в кінцевому підсумку стратегічних цілей; 5) інноваційності – лише систематичне впровадження досягнення науково-технічного прогресу забезпечить високу конкурентоспроможність організації і успішне досягнення ним стратегічних цілей; 6) когнітивності – як передумова стратегічних змін доосмислення змін середовища, реконструкція, асоціативність.

На рис. 1 представлені складові частини стратегічного управління організацією.

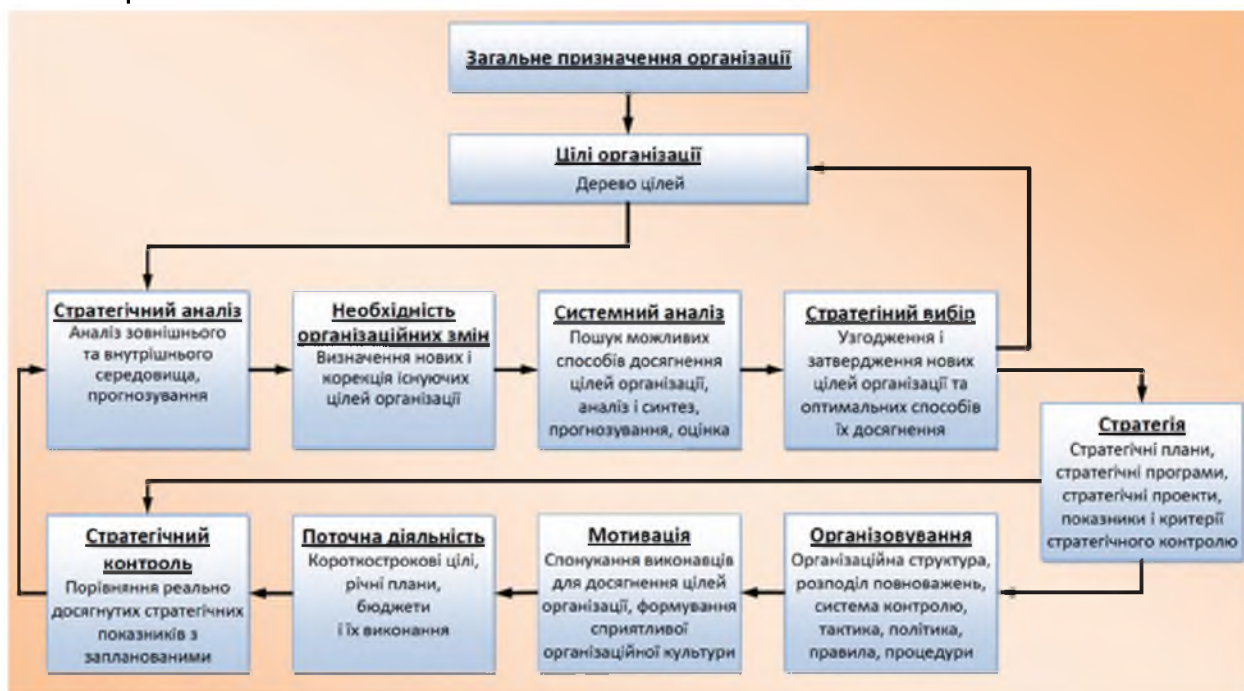

Рис. 1. Складові частини стратегічного управління підприємства

Характерні особливості системи стратегічного управління організації залежать від взаємодії таких чинників, як галузевої належності, розмірів

підприємства (залежно від галузевих особливостей), типу виробництва, рівня спеціалізації, концентрації та кооперації, характеристик виробничого потенціалу, наявності (відсутності) науково-технічного потенціалу, рівня розвитку управління, рівня кваліфікації персоналу тощо.

Отже, перевагами стратегічного підходу до управління організацією є: забезпечення спрямованості всього підприємства на ключовий аспект стратегії; чітке реагування менеджерів на нові зміни, можливості і загрозливі тенденції; можливість оцінки альтернативних варіантів капітальних вкладень і розширення персоналу (розумне перенесення ресурсів у стратегічно обґрунтовані і високо ефективні проекти); можливість об'єднання рішень керівників усіх рівнів управління, пов'язаних зі стратегією; створення середовища, що сприяє активному керівництву і протидіє тенденціям, які можуть привести лише до пасивного реагування на зміну ситуації.

Список використаних джерел

1. Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Новіков Б. В., Сініок Г. Ф., Круш П. В. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.
2. Немцов В. Д. Менеджмент організацій : навч. посібник / Немцов В. Д., Довгань Л. Є., Сініок Г. Ф. – К. : ТОВ «УВПК «Екс об», 2002. – 392 с.
3. Освітньо-професійні програми підготовки спеціаліста, магістра галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування».– К. : Галузевий стандарт вищої освіти, 2011.– 171 с.
4. Козловський В. О. Інноваційний менеджмент : навчальний посібник / Козловський В. О. – Вінниця : ВНТУ, 2007. – 210 с.
5. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Шморгун Л. Г. – К. : Знання, 2010. – 452 с.
6. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент : навч. Посіб./Кіндрацька Г. І. – К. : Знання, 2006. – 366 с.

Степан КАРАБАНИК

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

(аспірант, науковий керівник: д.держ.упр., доцент, професор кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В.С.)

САМОФІНАНСУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Одним з основних методів фінансово-кредитного забезпечення інноваційної взаємодії між структурними елементами господарюючих суб'єктів є метод самофінансування. Цей метод можна розглядати достатньо широко, в тому числі і в плані інвестиційно-інноваційного